

مهندس باش

آیت الله جوادی آملی

«تبذیر» یعنی بذرافشانی در جای بیجا. یک کشاورز اگر این بذرها روی سنگ بریزد، می‌گویند تبذیر کرد؛ یعنی این بذرها بیجا پاشید. یا در شوره‌زار اگر بذرها پاشد، می‌گویند تبذیر کرد؛ یعنی بذرافشانی در محل نامناسب. کاری که نامناسب است و ثمر ندارد می‌گویند تبذیر. امیرالمؤمنین علیه السلام خطاب به فرزندش فرمود: «لَا تَكُنْ مُبَذِّرًا»؛ یعنی کریمانه زندگی کن! هرگز کلامت را، فعلت را، که تخمی نیک است، در زمان غیر مناسب، در زمین غیر مناسب نگو و انجام نده! کاری را که الان نباید بزنی نزن. سپس فرمود: «وَكُنْ مُقَدِّرًا حَسَابِغَرًا بِاش»؛ یعنی در کار خود آدم مهندس باش. مهندسی حرف بز، مهندسی سخن بگو، مهندسی کتاب بنویس، مهندسی اقتصاد بکن، مهندسی خانواده را اداره بکن و بی‌اندازه کار نکن، بیهوده حرف نزن، بیهوده کار نکن. اتلاف عمر چیست؟ اتلاف عمر که آیه نمی‌خواهد؛ یعنی کسی عمر را بدهد و چیزی نگیرد و در آخر عمر دست او خالی باشد! این همه معارف در عالم هست، این همه کارهای خیر در عالم هست؛ اما دست او خالی باشد؛ این معنی اتلاف عمر است. این مهندسی زندگی نکردن و اتلاف عمر، یک خسارت است.

قهر، بدترین شکنجه

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی قمی

آن والدینی که با فرزندانشان قهر طولانی می‌کنند، به این فکر کنند اگر یک تقضلی شد و سر فرزندشان به سنگ خورد و یک جایی متوجه شد اشتباه کرده است؛ اگر خواست برگردد، کجا برگردد؟ شما که آغوشتان را به روی او بستید! این کجا برود؟ شخصی خدمت آقا موسی بن جعفر علیه السلام آمد و گفت: من فرزندی دارم، چنین مشکلی دارد و با او قهر کردم. حضرت فرمود: طول نده؛ زود برو اصلاحش کن. قهر یعنی قطع روابط اجتماعی با کسی و این بدترین شکنجه است. بدترین شکنجه قطع رابطه است. وقتی شما قطع رابطه می‌کنید به دست خودتان فرزندتان را در آغوش دشمن و شیاطین قرار می‌دهید. در زندان‌ها بدتر از شکنجه، زندان انفرادی است. انسان دوست دارد با دیگران انس بگیرد. آدم یک هفته در خانه بماند بدون ارتباط با دیگران، دیوانه می‌شود. از جملاتی که حضرت یوسف علیه السلام در دیوار زندان نوشته بود این بود: «هنا مقبرة الاحیاء؛ اینجا قبر زنده‌هاست». آن وقت در زندان باشی و در انفرادی باشی!

اسلام زبانی

دکتر محمد حسین رجبی دوانی

باید میان مسلمان و شیعه حقیقی و اسمی تفاوتی قائل باشیم. افرادی که به ظاهر اظهار اسلام می‌کنند و بخشی از دستورات دینی را به جا آورده اما از پذیرش باقی آن امتناع می‌کنند، مسلمان حقیقی نیستند؛ چون این گروه هر جایی که منافع دنیایی و ظاهری خود را در خطر ببینند، فوراً راهی خلاف دین را در پیش می‌گیرند. این روندی است که در منش و روش قاتلان امام حسین علیه السلام مشاهده می‌شود و امروزه هم افرادی به این نوع ابراز اسلام می‌کنند. در آن زمان هرچند که مردم اظهار اسلام می‌کردند، نماز می‌خواندند، حج را به جا می‌آوردند، روزه می‌گرفتند و تلاوت کننده یا حافظ قرآن بودند؛ ولی اسلام تنها در پوسته ظاهر باقی مانده بودند و مردم از درون تهی و نیازده شده بودند. این در حالی است که وقتی رسول خدا صلی الله علیه و آله به امر خداوند، اسلام را به عنوان دستورالعمل زندگی و تضمین کننده سعادت دنیا و آخرت مردم عرضه فرمودند، منظور این بود که در عین بهره‌مندی از نعمت‌های خدا در این دنیا، براساس سادگی و دل‌نبستن به مادیات و دوری از تجملات و نیازدگی زندگی کنند و به سعادت اخروی و پایدار هم دست پیدا کنند. این موضوعی است که هم در آموزه‌های قرآن کریم وجود دارد و هم در سیره و سبک زندگی پیامبر صلی الله علیه و آله به طور مشهود دید می‌شود.

تلاش برای عمر بیشتر، به جای فرزندآوری

استاد اصغر طاهرزاده

اضمحلال خانواده چیزی است که دیگر تمدن غربی نمی‌تواند از آن فرار کند و همین امر یعنی بی‌قیدی نسبت به خانواده، به معنای غفلت از داشتن فرزندان زیاد، هر روز اوضاع را بدتر از قبل می‌کند و دیگر هرکس برای خود زندگی می‌کند نه برای آینده و نه برای نسل‌های آینده. وقتی انسان‌ها در فرزندان خود ادامه نمی‌یابند، سعی می‌کنند هرچه بیشتر در همین دنیا زنده بمانند؛ هرچند با انواع بیماری‌ها دست‌به‌گریبان باشند و با کلکسیون از دردها و مجموعه‌ای از داروها دست‌به‌دامان پزشکان گردند. در حالی‌که پزشکان در این حال مرگ را برای آن‌ها طولانی می‌کنند و نه زندگی را. خانواده‌ای که فرزندان محدود به جامعه تحویل می‌دهد، تنها از نظر کمیّت به جامعه زیان نمی‌رساند، بلکه از لحاظ کیفیت نیز آن جامعه و آن نژاد را ناتوان می‌سازد؛ زیرا جامعه خود را از مردان و زنان ممتاز و برگزیده و هدایت‌گر محروم کرده است. تاریخ ما، ما را به جامعه امروزی مان تحویل داده تا این سلسله همچنان ادامه یابد؛ ولی اگر ما سرنوشت خود را از فرهنگ غربی که در حال خاموش شدن است جدا نکنیم، با عقیم شدنی که آینده ما را تهدید می‌کند، فرزندان نخواهیم داشت که به تاریخ فردای خود تحویل دهیم.